

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/70/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713201205
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6713201205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. O., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, dieťa E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., X. XX, toho času I. Z. O., O. XX a J. O., nar. XX.X.XXXX, bytom I., A. XXXX/X, prechodne bytom I., M. J. XX, toho času na neznámom mieste, v konaní zastúpený H. F., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na zvýšenie výživného v plnom rozsahu **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Matka maloletého návrhom doručeným pôvodne Okresnému súdu Zvolen dňa 28.1.2013 žiadala, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému a výživné zvýšil na sumu 200,- Eur mesačne odo dňa podania návrhu. Matka maloletého v návrhu poukázala na skutočnosť, že naposledy bola výška výživného určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/566/2006 na základe ktorého bol otec zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom 1.1.2007. V čase posledného rozhodovania súdu bol otec maloletého vo výkone trestu odňatia slobody, následne výživné platil len v čase kedy bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody. Po prepustení z výkonu trestu matke neuhradil žiadne výživné. Dňa 29.12.2012 sa s matkou kontaktovala stará matka maloletého zo strany otca, ktorá jej uviedla, že otec maloletého pracuje v Českej republike, v ŠKODA Auto a.s. a chcel by posilať výživné. Matka maloletého zdôraznila, že pre nepriaznivú situáciu bola nútená odsťahovať sa s maloletým do I. Z. O. k svojmu priateľovi; v spoločnej domácnosti s nimi býva aj jej starší syn, ktorý je evidovaný na úrade práce a nepoberá žiadnu dávku. Ona sama napriek tomu, že má podlomené zdravie, sa stále snažila nájsť si prácu a postarať sa o rodinu. V minulosti pracovala v Českej republike, taktiež vo Večierke Mališová vo Zvolene. Následne pracovala v obchodnom centre Billa vo Zvolene, pracovný pomer musela ukončiť zo zdravotných dôvodov. Dva mesiace pracovala v COOP Jednota Krupina, prevádzka Kováčová a následne bola dlhodobo pracovne neschopná. Pracovala aj v hypermarkete TESCO, v LIDL v.o.s. a následne od mája 2012 do decembra 2012 bola dlhodobo pracovne neschopná. V čase podania návrhu dostávala 120,- Eur mesačne (počas trvania PN) nemocenské dávky a rodinné prídavky na maloletého, v súčasnosti poberá iba rodinné prídavky. Pokiaľ ide o maloletého, v čase podania návrhu je žiakom siedmeho ročníka Základnej školy v Závadke nad Hronom. Má poruchu učenia, bolo mu doporučené doučovanie z jazyka slovenského, anglického a nemeckého. Oblečenie a obuv na maloletého matku vyjdú cca 120,- Eur štvrťročne, školské pomôcky 60,- Eur polročne. Maloletý vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu nechodí na výlety zo školy, nezúčastňuje sa žiadnych aktivít, nenavštevuje žiadny krúžok hoci rád hrá stolný tenis, rád pracuje s počítačom a bicykluje sa. Matka býva v spoločnej domácnosti s priateľom, ich spoločné mesačné výdaje na nájom predstavujú 200,- Eur a strava 240,- Eur.

Okresný súd Zvolen po zistení, že maloletý má bydlisko v obvode Okresného súdu Brezno svojim uznesením č.k. 5P/42/2013-4 zo dňa 4.2.2013 preniesol svoju príslušnosť konať a rozhodovať na Okresný súd Brezno.

Súd v konaní zisťoval pobyt otca, napriek rozsiahlemu zisťovaniu jeho pobytu sa jeho súčasný pobyt zistiť nepodarilo a to ani za súčinnosti s orgánmi Policajného zboru Slovenskej republiky, iných štátnych inštitúcií a ani za súčinnosti s rodinnými príslušníkmi otca. Matka na výzvu súdu na oznámenie pobytu otca jeho prípadných majetkových a príjmových pomerov nereagovala. Z uvedených dôvodov súd otcovi s neznámym pobytom ustanovil opatrovníka v osobe H. F., súdnej tajomníčky Okresného súdu Zvolen. Súdom ustanovená opatrovníčka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu písomne nevyjadril.

Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 15.1.2014, vykonal dokazovanie v neprítomnosti matky a opatrovníka otca. Z listín obsiahnutých v súdnom spise súd zistil nasledovný skutkový stav:

Okresný súd Zvolen svojím rozsudkom č.k. Nc/550/01-15 zo dňa 29.5.2001 schválil rodičovskú dohodu a maloletého zveril do výchovy a opatery matke, pričom otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 16,60 Eur (500,-Sk) mesačne.

Manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené rozsudkom okresného súdu Zvolen, č.k. 16C/311/01-22 zo dňa 27.3.2002; maloletý bol na čas po rozvode manželstva zverený do výchovy a opatery matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 16,60 Eur mesačne (500,-Sk). Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/566/06-52 zo dňa 19.12.2006 došlo k zmene rozvodového rozsudku vo výroku o výživnom na maloletého tak, že otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom 1.1.2007.

Podľa vyjadrenia ÚPSVaR Zvolen zo dňa 14.5.2013 matka maloletého nie je poberateľkou dávky a príspevkov v hmotnej núdzi., od 11.3.2013 je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Podľa lustrácie v Registri obyvateľov otec maloletého má trvalé bydlisko na adrese I., A. X. Podľa vyjadrenia OO PZ Zvolen sa otec maloletého na adrese trvalého ani prechodného bydliska nezdržiava. Na adrese prechodného pobytu bolo zistené, že otec maloletého tam už dva roky nebol a momentálne sa zdržiava v Z. na nezistenej adrese. Starý otec maloletého zo strany otca na výzvu súdu uviedol, že nemá žiadne kontakty na svojho syna, nevie kde sa nachádza alebo zdržiava. Rozišli sa v zlom a rodinné spojenia po správaní sa otca maloletého a jeho vystupovaní prerušil navždy.

Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bol evidovaný poistný vzťah v Ústave na výkon trestu a odňatia slobody v Banskej Bystrici v období od 2.1.2012-23.4.2012 ako aj od 2.5.2012 do 30.8.2012; s výškou vymeriavacieho základu maximálne 114,55 Eur mesačne.

Na výzvu súdu obchodná spoločnosť Škoda Auto a.s. súdu oznámila, že otec maloletého nie je ich zamestnancom.

Podľa vyjadrenia ÚPSVaR Zvole otec maloletého nie je v evidencii poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke; nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bol v evidencii od 27.6.2001 do 19.10.2001. Otec maloletého za zdaňovacie obdobie roku 2012 daňové priznanie nepodal.

Podľa § 36 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských

práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods.1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Matka maloletého svojím návrhom vo veci samej uplatnila nárok na zvýšenie výživného na maloletého. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo vzťahu k vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u osoby povinnej, ktorou je v danom prípade otec maloletého, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktoré sa prejavujú závažnejším spôsobom v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby (v danom prípade otca) by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

V zmysle vyššie uvedeného súd v danej konkrétnej veci nesporne konštatuje zmenu pomerov, ktorá nastala na strane maloletého dieťaťa, minimálne v tom rozsahu, že maloleté dieťa je od posledného rozhodovania súdu o sedem rokov staršie a v čase rozhodovania súdu je žiakom ôsmeho ročníka základnej školy. So zmenou pomerov vyplývajú vyššie náklady, ktoré matka mesačne má a ktoré súvisia so zabezpečením starostlivosti o maloletého, zabezpečením jeho výživy, školských a

mimoškolských aktivít. Uvedená skutočnosť by bola dôvodom pre zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca, ktorá je ale limitovaná možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca.

Súd vo veci samej v rámci zisťovania skutkového stavu podrobne zisťoval nie len súčasné bydlisko otca maloletého ale aj jeho príjmové pomery. Z tvrdení matky vyplýva, že otec má byť zamestnancom obchodnej spoločnosti Škoda Auto a.s. so sídlom v Českej republike; zamestnávateľ zamestnávajúce otca maloletého na výzvu súdu nepotvrdil. Otec maloletého nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, nie je evidovaný žiaden platiteľ poisťného z dôvodu pracovného pomeru alebo podnikateľskej činnosti. Poslednou zistenou informáciou o pobyte otca je zistenie, že sa má zdržiavať na území Z., avšak bez zistenia jeho zamestnania a príjmových pomerov.

Na základe takto zisteného skutkového stavu napriek zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa odôvodňujúcich zvýšenie výživného súd návrh matky zamietol z dôvodu, že sa nepodarilo na strane otca zistiť a preukázať také príjmové a majetkové pomery, ktoré by zvýšenie výživného na maloleté dieťa odôvodňovali. Je predpoklad, že akékoľvek zvýšenie výživného by bolo v rozpore s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca; žiadne skutočnosti na jeho strane sa nepodarilo zistiť, pričom matka maloletého nebola v smere zisťovania pobytu otca, a zisťovania jeho majetkových pomerov nápomocná a na výzvy súdu nereagovala. Z uvedeného dôvodu súd návrh matky na zvýšenie výživného v plnom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.